БАТЛАВ:

ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ,
ЗУРАГ ЗҮЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ДАРГА

А.ЭНХМАНЛАЙ

“ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САНГИЙН УДИРДЛАГЫН НЭГДСЭН ЦАХИМ СИСТЕМИЙН ХӨГЖҮҮЛЭЛТ, ХЭВИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ХАНГАХ АЖЛЫН ДААЛГАВАР

2024 оны 03 дугаар сарын 22-ны өдөр №АД/2024-31 Улаанбаатар хот

1	Ажлын үндэслэл	1. Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 52 дугаар тогтоолоор батлагдсан **“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээнд 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа**-ны 3.6.2. “Мэдлэгт суурилсан, иргэд, олон нийтийн оролцоотой газар зохион байгуулалтын нэгдсэн төлөвлөлтийн системийг бий болгоно”, 3.6.3. “Газрын кадастрын нэгдсэн ухаалаг систем байгуулж, иргэн төвтэй төрийн үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулна”, 3.6.16. “Байрлалд суурилсан орон зайн мэдээллийн эдийн засаг, нийгэмд үзүүлэх үр өгөөжийг нэмэгдүүлнэ”. 2. Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 203 дугаар тогтоолоор батлагдсан **Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр**ийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний 3.7.3. “Хиймэл оюун ухаан болон блокчейн, мэдээллийн аюулгүй байдал, нууцлалыг хангасан технологид суурилсан газар, үл хөдлөх хөрөнгийн нэгдсэн бүртгэл, үнэлгээ, төлбөр, татвар, биржийн системийг хөгжүүлж, үйл ажиллагааг эхлүүлнэ”. 3. Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны **“Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системийг хэрэглээнд нэвтрүүлэх тухай”** 110 дугаар тогтоол. 4. Засгийн газрын 2022 оны 196 дугаар тогтоолоор батлагдсан **“Үндсэн системийн үйл ажиллагааг зохицуулах, систем ашиглаж үйлчилгээ үзүүлэх, мэдээлэл солилцох журам”**. 5. Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газрын даргын Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газартай байгуулсан **2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө**ний 2.1.10.1, 2.1.10.2-р арга хэмжээ.
2	Ажлын зорилго, шийдвэрлэх асуудал	Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим систем буюу түүний бүрэлдэхүүн дэд системүүдийн шаардлагатай хөгжүүлэлтийг хийх, хэвийн найдвартай үйл ажиллагааг хангахад ажлын зорилго оршино.
3	Хамрах хүрээ	Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системийн бүрэлдэхүүн дэд системүүд. - Газрын кадастрын цахим систем; - Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим систем; - Газрын удирдлагын нэгдсэн цахим системийн вэб хуудас /Egazar.gov.mn/ - Egazar Гар утасны аппликейшн
4	Ажил гүйцэтгэх хугацаа	Ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулсан өдрөөс хойш 6 сарын хугацаанд
5	Ажлын иж бүрдэл	**I. СИСТЕМҮҮДИЙН НЭМЭЛТ ХӨГЖҮҮЛЭЛТИЙГ ХИЙЖ ГҮЙЦЭТГЭХ:** **1. Газрын кадастрын цахим систем:**

		- Газрын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт орсонтой холбогдуулан Газрын кадастрын мэдээллийн системд эзэмшил газрын талбай хэмжээ, байршил өөрчлөх өргөдлийн төрөл бүртгэгдэх үед хуулийн 29.10 дахь заалтаас бусад тохиолдолд өргөдөл бүртгэгдэхгүй байх боломжийг бүрдүүлэх; - Газрын тухай хуулийн 29.12. дэх заалтын хэрэгжилтийг хангах зорилгоор холбогдох өргөдлийн төрөл үүсгэх, нэгж талбарыг эрэмбэлэгдэхгүй холбогддог байх хөгжүүлэлтийг хийж гүйцэтгэх; - Газрын тухай хуулийн 481 дүгээр зүйлийн дагуу “Сервитут тогтоох” ажлын хүрээнд “Нийтийн болон Хувийн сервитут бүртгэх, чөлөөлөх” боломжийг бүрдүүлэх; - Газрын кадастрын мэдээллийн сангийн Лэндменежер программд Сервитут тогтоосон нэгж талбарыг бүртгэх боломжийг бүрдүүлэх; - Газрын тухай хуулийн 481.6 дахь заалтын дагуу Газрын кадастрын мэдээллийн санд сервитут тогтоох эрх бүхий этгээдийн шийдвэрийг бүртгэх боломжийг бүрдүүлэх; - Газрын тухай хуулийн 481.9 дэх заалтын дагуу “Серветут тогтоосон бүртгэл” хэсгийн нэгж талбарын тодорхойлолт хэсэгт мэдээллийг харагдуулах хөгжүүлэлтийг гүйцэтгэх; - Газрын тухай хуулийн 23.7, 23.8-д заасны дагуу иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын газар эзэмших эрхийг шилжүүлэх, эзэмших, ашиглах эрхийн хугацааг сунгах хүсэлтийг хүлээн авч, шийдвэрлэх боломжийг бүрдүүлэх хөгжүүлэлтийн хийж гүйцэтгэх; - Газрын тухай хуулийн 35.1.6 заасны дагуу газар эзэмшигч нь газар эзэмшүүлэх тухай шийдвэр гаргасан этгээдийн зөвшөөрөлтэйгөөр тухайн газраа бүгдийг нь буюу зарим хэсгийг бусдад ашиглуулах үед тухайн бүртгэлийг Газрын кадастрын мэдээллийн системд бүртгэж баталгаажуулах, лавлагаа тодорхойлолтыг цахим системээр дамжуулан олгох хөгжүүлэлтийг хийж гүйцэтгэх; - Иргэн, хуулийн этгээдээс гэр бүлийн хэрэгцээнд зориулан шинээр газар эзэмших тухай хүсэлтийг төрийн үйлчилгээний нэгдсэн цахим системээр дамжуулан илгээх боломжийг бүрдүүлсэн хөгжүүлэлтийг гүйцэтгэх; - Газрын кадастрын мэдээллийн системд бүртгэгдсэн нэгж талбар, өргөдөл, гэрээ, хуулийн этгээд, шийдвэр зэрэгт өдөр тутам хийгдэж буй засварыг 21 аймаг, нийслэл, дүүргийн асуудал хариуцсан албан хаагчид гүйцэтгэх боломжийг бүрдүүлэх, Хэрэглэгчийг тухай бүр хянах боломжийг бүрдүүлсэн “Засвар, хяналтын модуль”-ыг хөгжүүлж хэрэглээнд бүрэн нэвтрүүлэх; - Эрх бүхий этгээдийн шийдвэрийг Газрын кадастрын мэдээллийн системд бүртгэх үед pdf өргөтгөлөөр заавал хавсаргах, тухайн хавсаргасан материалыг устгах болон өөрчлөх боломжгүй байдлаар хөгжүүлэлтийг хийж гүйцэтгэх; - Барьцаа, Нэмэлт барьцааны хэсгийг дахин зохион байгуулж лавлагаа, тодорхойлолтын загварыг шинэчлэх; - Газрын кадастрын мэдээллийн системийн нэгж талбар нь Барьцаалсан, Шүүхийн маргаантай, Эрх түдгэлзүүлсэн бүртгэлтэй бол нэгж талбарууд өөр өнгөөр харагддаг

		болгон, Egazar.gov.mn-ээр үзүүлж буй цахим үйлчилгээнүүдийг хязгаарлах; - Иргэн хуулийн этгээд өмнө нь газар эзэмшиж, ашиглаж байгаагүй талаарх тодорхойлолтыг цахим системээс гаргадаг болгох; - Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас "Э", "А" дугаар авахад шаардагддаг 2 төрлийн материалыг "Qrcode"-оор баталгаажуулан систем автоматаар үүсгэдэг байдлаар хөгжүүлэлтийг хийж гүйцэтгэх; - Газрын кадастрын мэдээллийн сангийн веб системийн өнгө, загвар /дизайн/-ыг шинэчлэх, сайжруулах; - Системийн өгөгдлийн санг дахин зохион байгуулж, ачааллыг багасган хурдыг сайжруулах - Цахим системийн нэмэлт хөгжүүлэлтэд Захиалагч болон хэрэглэгчдээс гарсан саналын дагуу нэмэлт хөгжүүлэлтийг хийх. **2. Газрын удирдлагын нэгдсэн цахим систем /Egazar.gov.mn/** - Системийн Миний газар, миний өргөдөл зэрэг үндсэн цэсүүдийг өөрчилж, иргэдэд ойлгомжтой, энгийн байдлаар шинэчлэн зохион байгуулах; - Тус системээр дамжуулан цахим хүсэлт илгээх үед Газар ашиглалтын зориулалт, Хамтран эзэмшигчтэй эсэх зэрэг мэдээллийг шалгаж, хавсаргах материалын төрлийг автоматаар тохируулдаг хөгжүүлэлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэх; - Системийн газрын зураг хэсэгт Ubgis давхар дээрх мэдээллийг "Баталгаажуулаагүй нэгж талбарууд" гэж харуулах, мөн дуусах хугацаа өгсөн нэгж талбаруудыг хайлт хэсэгт гарч ирдэггүй болгох; - Системийн Газрын зураг хэсгийг шинэчлэн зохион байгуулж, нэгж талбаруудын харагдац, хурдыг сайжруулах - Газрын удирдлагын нэгдсэн цахим систем /Egazar.gov.mn/-ийн интерфейсийг сайжруулах, - Газрын удирдлагын нэгдсэн цахим систем /Egazar.gov.mn/-ийн фрэймворкд шинэчлэлт хийх, хэрэглэгчдэд хүргэх мэдээллийг шуурхай санах ойд хадгалах аргачлалыг бүрэн нэвтрүүлж хэвийн үйл ажиллагааг хангах; - Газрын удирдлагын нэгдсэн цахим систем /Egazar.gov.mn/-ийн өнгө, загвар /дизайн/-ыг шинэчлэх, сайжруулах. **3. Egazar Гар утасны аппликейшн** - Egazar Гар утасны аппликейшн дээр Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний дэлгэрэнгүй мэдээллийг харуулах, байршил шалгах боломжийг бүрдүүлэх; - Egazar Гар утасны аппликейшны интерфейсийг сайжруулж, шинэчлэн зохион байгуулах; - Гар утасны Egazar апплэйкшныг Газрын удирдлагын нэгдсэн цахим систем /Egazar.gov.mn/-тай уялдуулан хэвийн ажиллах боломжийг бүрдүүлэх; - Тухайн иргэний гаргасан хүсэлт шийдвэрлэлтийн явц, газрын төлбөр төлөх, Газар эзэмших эрхийн гэрчилгээний хугацаа дуусах зэргийг Мэдэгдэл байдлаар хүргүүлэх боломжтой хөгжүүлэлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэх

		- Газрын нэгдмэл сангийн дэлгэрэнгүй мэдээлэл, зураглалыг Egazar гар утасны аппликейшн дээр харах боломжийг бүрдүүлэх; - Газрын удирдлагын нэгдсэн цахим систем /Egazar.gov.mn/-ээр үзүүлж буй лавлагаа, тодорхойлолтыг тус гар утасны аппликейшнээр дамжуулан хүлээн авах боломжийг бүрдүүлэх - Egazar гар утасны аппликейшны Миний газар, өргөдөл хүсэлт зэрэг үндсэн цэсүүдийг өөрчилж, иргэдэд ойлгомжтой, энгийн байдлаар шинэчлэн зохион байгуулах, ашиглагдадгүй цэсүүдийг идэвхигүй болгох; - Egazar гар утасны аппликейшны Хэрэглэгч нэвтрэх хэсгийг боловсронгуй болгох; - Egazar гар утасны аппликейшнээр үзүүлж буй үйлчилгээг төлбөр тооцооны системд шилжүүлэх. **4. Газар зохион байгуулалт, төлөвлөлтийн цахим систем:** - Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим системд тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төслийг хянан, дүгнэлт гаргахад шаардлагатай модулыг хөгжүүлэх; - Дүгнэлтийн дагуу засвар сайжруулалтыг хийхэд шаардлагатай модулыг хөгжүүлэх; - Сайжруулалт хийгдсэн мэдээлэл автоматаар дүгнэлт гаргасан хэрэглэгчид мэдээллэдэг хөгжүүлэлтийг хийх; - Дүгнэлтийг засаг захиргааны нэгж бүрээр, нэгтгэлийг цахим системээс татах модулыг хөгжүүлэх; - Тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнөөс газар эзэмшүүлэх, ашиглуулах, өмчлүүлэх жагсаалтыг засаг захиргааны нэгжээр, нэгтгэн гаргах модулыг хөгжүүлэх; - Газрын нэгдмэл сангийн ангиллын төрлөөр газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн бүсчлэлийн дагуу давхцал шалгах, хяналт тавих модулыг хөгжүүлэх; - Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төсөл боловсруулах явц, төлөвлөгөөний төсөлд гаргасан дүгнэлт, хэрэгжилт, тайлан олон нийтэд нээлттэй болгох хөгжүүлэлтийг хийх. **II. СИСТЕМҮҮДИЙН ХЭВИЙН, НАЙДВАРТАЙ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА, АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫГ ХАНГАХ.** - Өгөгдлийн чанар; - Өгөгдлийн үл нийцэл ба илүүдэл; - Хандалтын хяналтыг хэрэгжүүлэх; - Өгөгдлийн шифрлэлт; - Баталгаажуулалт ба Зөвшөөрөл; - Техникийн үзүүлэлт; - Ачаалал тэнцвэржүүлэх; - Индексжүүлэх; - Кэйш хийх; - Өгөгдөл нөөцлөлт; - Сэргээх төлөвлөлт; - Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системүүдийн стандарттай нийцсэн байдал; - Мета өгөгдөл; - Баримтжуулалт. **III. БИЧИГ БАРИМТ БОЛОВСРУУЛАХ.**

		- Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системийн нэгдсэн техникийн баримт бичгийг шинэчлэн боловсруулах; - Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системийн систем тус бүрээр системийн баримт бичгийг шинэчлэн боловсруулах; - Системийн баримт бичигт эх код, түүний тайлбар, холбогдсон сервис үйлчилгээ, түүний тайлбар, өгөгдлийн сан, түүний архитектур, сүлжээ, техник хангамж, програм хангамжуудыг нарийвчлан тодорхой тайлбарлаж бичсэн байх. - Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системийн дотоод болон гадаад хэрэглэгчийн эрх, үүргийн журмын төсөл боловсруулах; - Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системийн үйл ажиллагааны журмыг боловсруулах. **IV. СУРГАЛТ** - Газрын нэгдмэл санийн удирдлагын нэгдсэн цахим системийн дэд систем бүрээр холбогдох албан хаагчидад хэрэглэгчийн түвшины сургалт хийх; - Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системийн дэд систем бүрээр холбогдох албан хаагчдад админы түвшины сургалт хийх.
6	Ажлын үр дүн	- Газар зохион байгуулалт, төлөвлөлтийн цахим систем, Газрын кадастрын цахим системд нэмэлт хөгжүүлэлт хийж үйл ажиллагааг боловсронгуй болгосон байна; - Системүүдийн хэвийн, найдвартай үйл ажиллагаа, аюулгүй байдал, мэдээллийн бүрэн бүтэн байдлыг хангах үндсэн шалгуурын дагуу хөгжүүлэлтийг хийж гүйцэтгэсэн байна; - Системийн баримт бичгийг боловсруулж, захиалагч талд хүлээлгэн өгч, баталгаат хугацаанд засвар үйлчилгээг гүйцэтгэх; - Холбогдох сургалтыг зохион байгуулж, мэргэжил арга зүйгээр хангасан байх.
7	Техникийн шаардлага	- OWASP top ten эмзэг байдлын жагсаалтын дагуу шалгуулж эмзэг байдлыг тодорхойлсон байх. - Мэдээллийн нууцлал, аюулгүй байдлыг өндөр түвшинд шийдсэн байх; - Төрийн нууцыг хадгалах, хамгаалах хууль болон дүрэм, журмыг баримтлан ажилласан байх; - Холбогдох мэдээллийн сантай холбогдож иргэн, хуулийн этгээдэд түргэн, шуурхай үйлчилгээ үзүүлэх боломжтой болсон байх; - Мэдээллийн чанар орон зайн мэдээллийн дэд бүтцийн өгөгдлийн стандарт шаардлагыг хангасан байх; - Систем хөгжүүлэлтийг төслийн менежментийн Agile менежментээр хийж гүйцэтгэх; - Систем хөгжүүлэлтийн үйл ажиллагаанд олон улсын жишигт нийцсэн мэдээлэл технологийн төслийн менежментийн программ хангамж ашигладаг байх, систем хөгжүүлэлтийн үйл ажиллагаа түүхчлэн хадгалагддаг байх; - Системийн хөгжүүлэлтийн кодчлол Doxegyn аргачлалаар дүрэм, стандартаар бичигддэг байх; - Системийн бичиг баримт Doxegyn аргачлалаар автоматаар гардаг байх.

8	Ажлын хяналт, шалгалт	Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газар мэргэжлийн гишүүд бүхий ажлын хэсэг байгуулж төлөвлөгөөний дагуу гүйцэтгэлд хяналт тавьж, хамтран ажиллана.
9	Ажлын төсөв	103.0 сая (Нэг зуун гурван сая) төгрөг. Урсгал төсөв.
10	Баримтын төвд хүлээлгэн өгөх материал	"Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системийн хөгжүүлэлт, хэвийн найдвартай үйл ажиллагааг хангах ажлын гүйцэтгэлийн тайлан, бусад холбогдох баримт бичгийг хэвлэмэл / архивийн шаардлагыг хангасан/ болон цахим хэлбэрээр бэлтгэж тус бүр 3 хувийг актаар хүлээлгэн өгнө. Үүнд: - Газрын удирдлагын нэгдсэн цахим системийн техникийн баримт бичиг;/ шинэчлэсэн/ - Систем тус бүрээр боловсруулсан системийн баримт бичиг; - Газрын удирдлагын нэгдсэн цахим системийн дотоод болон гадаад хэрэглэгчийн эрх, үүргийн журмын төсөл; - Газрын удирдлагын нэгдсэн цахим системийн үйл ажиллагааны журам.
11	Захиалагч	Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газар
12	Гүйцэтгэгч	Ижил төстэй ажил хийж гүйцэтгэж байсан ажлын туршлагатай, газрын системийн програм хангамжийн хөгжүүлэлтийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг хуулийн этгээд гүйцэтгэнэ.
13	Төрийн нууцыг хадгалах, хамгаалах	Төрийн болон албаны нууцын тухай хууль олон тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан бусад журам, зааврын дагуу төрийн нууцыг хадгалах, хамгаалах ажлыг зохион байгуулна.
14	Даалгаварт тусгагдаагүй ажил	Даалгаварт тусгагдаагүй ажлыг нэмэлт нөхцөлөөр гүйцэтгэж болох ба үүнийг гэрээний тусгай нөхцөлөөр тодорхойлно.

ХЯНАСАН:

ОРОН ЗАЙН ӨГӨГДӨЛ, ДЭД БҮТЦИЙН ГАЗРЫН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ — Ж.ГАЛ

САНХҮҮ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН, ХЭЛТСИЙН ДАРГА — Г.ХАЛИУНБИГЭР

МЭДЭЭЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГА — П.НЯМДАВАА

КАДАСТРЫН ХЭЛТСИЙН ДАРГА — П.БАЯНТҮМЭН

БОЛОВСРУУЛСАН:

ОРОН ЗАЙН ӨГӨГДӨЛ, ДЭД БҮТЦИЙН ГАЗРЫН МЭРГЭЖИЛТЭН — Ч.ЧИМЭГБАЯР

МЭДЭЭЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ХЭЛТСИЙН АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН — Н.БАТБОЛД